

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія»
циклу професійної вибіркової підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою соціально-
гуманітарних дисциплін
на 2024-2025 навчальний рік.
Протокол від 01.07.2024 № 1

Силабус розроблено відповідно до Робочої програми
навчальної дисципліни «Педагогіка та педагогічна психологія»

2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1. Анотація

Навчальна дисципліна «Педагогіка та педагогічна психологія» для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» полягає у наданні здобувачам вищої освіти систематизованих теоретичних знань з психології та педагогіки; розвиток вмій та навичок практичного використання отриманих психолого-педагогічних знань.

2. Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Кришталь Аліна Олександрівна, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету цивільного захисту, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, викладацька кафедри суспільних наук. Робочий номер телефону –
E-mail	kryshtal_alina@chipb.org.in
Наукові інтереси	Технології навчання, психологія поведінки
Професійні здібності	Організаційні та комунікативні якості; навички навчання та викладання; навички організації освітнього процесу та наукової діяльності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Кандидат педагогічних наук, спеціальність, 13.00.04 – «Теорія і методика професійної освіти». Доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

3. Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті інституту (<https://chipb.dsns.gov.ua/ua/Osvitnya-diyalnist.html>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 14.00 до 15.00 в кабінеті № 245. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Мета вивчення дисципліни

Полягає у створенні загальних теоретичних основ навчання та виховання, засвоєння аналітичного підходу до вивчення сучасних та

класичних концепцій навчання та виховання особистості, оволодіння теорією та практикою конструювання навчально-виховних ситуацій.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Професійна вибіркова	
Рік підготовки	2-й	2, 3-й
Семестр	4-й	4, 5-й
Обсяг дисципліни:		
в кредитах ЄКТС	3	3
кількість модулів	1	1
загальна кількість годин	90	90
Розподіл часу за навчальним планом:		
лекції (годин)	20	4
семінарські, практичні (годин)	24	2
самостійна робота (годин)	46	84
підсумковий контроль	залік	залік

6. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: загальна психологія, диференціальна психологія, тренінг професійної адаптації, тренінг особистісного розвитку.

Постреквізити: методика викладання психології, переддипломна практика, виконання та захист кваліфікаційної роботи.

7. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР 3
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПР4
Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути	ПР 13

зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерновікові відмінності.	
---	--

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 4
Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	СК 4
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.	СК 9

8. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології

Тема 1. Педагогічна психологія як наука

Етапи розвитку педагогічної психології. Предмет та завдання педагогічної психології. Структура педагогічної психології. Завдання психологічного забезпечення педагогічного процесу.

Література: [Баз.: 1-5, 9. Доп.: 2, 5, 8]

Тема 2. Основні категорії, принципи та методи педагогічної психології

Соціалізація. Навчання. Учіння. Викладання. Виховання. Самовиховання. Методологія педагогічної психології. Загальна характеристика методів педагогічної психології, їх класифікація. Спостереження. Самоспостереження. Бесіда. Інтерв'ю. Анкетування. Аналіз продуктів діяльності. Формуючий експеримент як основний метод, що використовується в педагогічній психології. Констатуючий експеримент.

Література: [Баз.: 1, 5, 8. Доп.: 5-8]

Тема 3. Психологічна сутність виховання

Вікові особливості виховання. Перевиховання та його способи. «Важкі» школярі. Типи педагогічного спілкування. Спілкування як фактор виховання. Роль колективу у вихованні учнів.

Література: [Баз.: 2, 4, 8. Доп.: 5-8]

Тема 4. Поняття про навчання та його психологічні механізми.

Навчання, його психологічний зміст та сутність. Цілі навчання. Результат навчання. Засвоєння знань, умінь і навичок. Проблема формування дій із заданими властивостями як центральна психологічна проблема навчання. Психологічні механізми навчання. Проблема співвідношення навчання й розвитку як центральна проблема педагогічної психології.

Література: [Баз.: 2, 4, 8. Доп.: 5-8]

Тема 5. Теорії навчання

Научіння, учіння, навчання. Теорії навчання.

Література: [Баз.: 2, 9. Доп.: 2, 4, 8]

Тема 6. Навчальна мотивація і контроль

Види навчальних мотивів. Контроль в навчальній діяльності. Навчальна оцінка і самооцінка. Інтерес як один з інтегральних проявів складних процесів мотиваційної сфери.

Література: [Баз.: 2, 8. Доп.: 5-8]

Змістовий модуль 2. Психологія педагогічної діяльності

Тема 7. Психологія особистості педагога

Загальна характеристика особистості вчителя. Властивості особистості педагога. Педагогічна спрямованість особистості вчителя. Педагогічні здібності, їх структура і місце у педагогічній діяльності. Педагогічні уміння у діяльності вчителя. Професійна компетентність вчителя.

Професійний стрес у діяльності вчителя.

Література: [Баз.: 2, 8. Доп.: 5, 9]

Тема 8. Психологічна характеристика педагогічної діяльності

Педагогічна діяльність: форми, характеристики, зміст. Компоненти педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності. Функції педагогічної діяльності.

Література: [Баз.: 2, 8. Доп.: 5, 9]

Тема 9. Психологія педагогічного спілкування і колективу

Педагогічне спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Особливості вербальних і невербальних засобів спілкування. Характеристика бар'єрів педагогічного спілкування.

Література: [Баз.: 1, 3-5. Доп.: 7-10]

Тема 10. Педагогічна майстерність

Література: [Баз.: 1, 3-5. Доп.: 7-10]

Підсумкова модульна робота

Залік

9. Розподіл дисциплін у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назви змістових модулів і тем	Очна (денна) форма				
	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лекції	семінари (практичні) заняття	самостійна робота	поточний контроль
МОДУЛЬ 1 «ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»					
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології					
Тема 1. Педагогічна психологія як наука	8	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 2. Основні категорії, принципи та методи педагогічної психології	8	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 3. Психологічна сутність виховання	8	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 4. Поняття про навчання та його психологічні механізми	10	2	2	6	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 5. Теорії навчання	10	2	2	6	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 6. Навчальна мотивація і контроль	8	2	2	6	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Змістовий модуль 2. Психологія педагогічної діяльності					
Тема 7. Психологія особистості педагога	10	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 8. Психологічна характеристика педагогічної діяльності	10	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 9. Психологія педагогічного спілкування і колективу	8	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 10. Педагогічна майстерність	8	2	2	4	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Підсумкова модульна робота	2	-	2	-	-
Залік	2	-	2	-	-
ВСЬОГО	90	20	24	46	-

Назви змістових модулів і тем	Заочна форма				
	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лекції	семінари (практичні заняття)	самостійна робота	поточний контроль
МОДУЛЬ 1 «ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»					
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології					
Тема 1. Педагогічна психологія як наука	8	-	-	8	індивідуальна робота
Тема 2. Основні категорії, принципи та методи педагогічної психології	10	2	-	8	індивідуальна робота
Тема 3. Психологічна сутність виховання	9	-	-	9	індивідуальна робота
Тема 4. Поняття про навчання та його психологічні механізми	8	-	-	8	індивідуальна робота
Тема 5. Теорії навчання	9	-	-	9	індивідуальна робота
Тема 6. Навчальна мотивація і контроль	8	-	-	8	індивідуальна робота
Змістовий модуль 2. Психологія педагогічної діяльності					
Тема 7. Психологія особистості педагога	9	-	-	9	індивідуальна робота
Тема 8. Психологічна характеристика педагогічної діяльності	9	-	-	9	індивідуальна робота
Тема 9. Психологія педагогічного спілкування і колективу	10	2	-	8	індивідуальна робота
Тема 10. Педагогічна майстерність	8	-	-	8	індивідуальна робота
Залік	2	-	2	-	-
ВСЬОГО	90	4	2	84	-

10. Орієнтовна тематики індивідуальних завдань (самостійна робота)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань та/або самостійної роботи здобувачів викладені у

методичних вказівок для самостійного вивчення дисципліни «Педагогіка та педагогічна психологія».

1. Поняття, предмет і завдання педагогічної психології.
2. Структура та функції педагогічної психології.
3. Система психологічних наук і місце педагогічної психології.
4. Виникнення та історія розвитку педагогічної психології.
5. Українська педагогічна психологія на сучасному етапі.
6. Характеристика методологічних принципів педагогічної психології.
7. Класифікація методів психолого-педагогічних досліджень.
8. Психологічна сутність та зміст процесу навчання.
9. Структурні компоненти та складові процесу навчання.
10. Основні тенденції сучасної освіти та їх вплив на характер навчального процесу.
11. Психолого-педагогічна характеристика основних форм навчання.
12. Психолого-педагогічна характеристика засобів навчання.
13. Діагностика, прогнозування, планування навчальних занять.
14. Поняття, класифікація, характеристика та психологічна сутність стилів навчання.
15. Дидактичний потенціал кредитно-модульної організації навчання у сучасній освіті.
16. Основні психологічні теорії сучасного навчання.
17. Основні психологічні чинники, що сприяють впровадженню новітніх навчальних технологій у навчально-виховний процес.
18. Поняття, види та психологічна сутність учіння та научіння.
19. Види учіння та научіння, структура навчальної діяльності.
20. Психологічні теорії учіння.
21. Структура навчальної діяльності, основні вимоги до неї.
22. Неуспішність її причини та запобігання.
23. Особливості научіння дітей віку немовляти та научіння дітей у ранньому віці.
24. Психологічні основи на учіння дітей дошкільного віку.
25. Учіння та научіння в молодших класах школи.
26. Учіння та научіння в середніх і старших класах школи.
27. Поняття та психологічна сутність самоосвітньої діяльності особистості.
28. Психолого-педагогічна характеристика прийомів та методів самоосвітньої діяльності особистості.
29. Психологічна сутність, зміст та функції процесу виховання.
30. Методологічні та методичні принципи виховання.
31. Формування і розвиток людини як особистості – основна проблема психологічної теорії виховання.

32. Сукупність психологічних факторів, що позитивно та негативно впливають на виховання дітей в сім'ї, шляхи та способи їх регуляції.

33. Поняття, класифікація та психологічна сутність методів виховання.

34. Психолого-педагогічна характеристика основних методів виховання.

35. Поняття, класифікація та психологічна сутність форм виховання.

36. Психолого-педагогічна характеристика основних засобів виховання.

37. Психолого-педагогічна класифікація вікових етапів виховання особистості.

38. Психолого-педагогічна характеристика основних етапів виховання особистості.

39. Поняття та психологічна сутність основних напрямів процесу виховання в сучасній школі.

40. Поняття та психологічна сутність самовиховання.

41. Специфіка і структура педагогічної діяльності.

42. Психологічний аналіз педагогічного спілкування.

43. Особистість педагога як предмет психологічного дослідження.

44. Психологічні бар'єри та шляхи їх подолання.

45. Порівняльний аналіз ефективних і неефективних прийомів заохочування.

11. Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік, стандартизовані тести, наскрізні та командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, презентація власних досліджень.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України.

12. Критерії оцінювання: форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі: фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, проектної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи та заліку.

13. Розподіл та накопичування балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна кількість балів	
Модуль № 1	I. Поточний контроль			
	Лекції	10	0	0
	Семінари (практичні заняття)	10	4	40
	Модульна контрольна робота	1	20	20
	II. Підсумковий контроль			
	Залік	1	40	40
Разом за всі види навчальної роботи модуля 1			100	

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру (включно із самостійною);
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському (практичному) занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському (практичному) занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію, використовуються професійні терміни.

3 бали – завдання виконане уцілому вірно, допущені помилки при аргументації, використана термінологія вірна.

2 бали – завдання виконане частково, допущені значні помилки при аргументації, використана термінологія плутана.

1 бал – завдання виконане на рівні окремих фрагментів, аргументація відсутня.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття завдання, цілісність, системність, логічна послідовність відповіді, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Оцінювання індивідуальних завдань (самостійна робота)

здійснюється на семінарських заняттях за шкалою від 0 до 3 балів.

Критерії оцінювання залежать від форми виконання завдання. Наприклад (оцінювання есе, дайджесту, реферату):

3 бали – отримують здобувачі, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

2 бали – отримують здобувачі, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

1 бал – отримують здобувачі, які фрагментарно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

0 балів – отримують здобувачі, які не виконали завдання або у роботі яких виявлено факти академічної не доброчесності.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з десяти тестових завдань та одного ситуаційного завдання. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом навчального матеріалу, передбаченого програмою.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

Сума балів за правильне виконання тестового завдання складає 5 балів. Вага одного правильно вирішеного тестового запитання складає 0,5 бала:

0,5 бала – відповідь вірна;

0 балів – відповідь не вірна.

Сума балів за виконання ситуаційного завдання складає 5 балів. При його оцінюванні береться до уваги вміння застосовувати знання на практиці (у вигляді наведення власних прикладів), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

5 балів – питання розкрито в повному обсязі, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію, використовуються професійні терміни, наявний творчий підхід.

4 бали – питання розкрито вірно, але обґрунтування відповіді недостатнє, професійна термінологія використана вірно.

3 бали – питання розкрито у цілому вірно, допущені помилки при аргументації, використана термінологія вірна.

2 бали – питання розкрито частково, допущені значні помилки при аргументації, використана термінологія плутана.

1 бал – питання розкрито на рівні окремих фрагментів, аргументація відсутня.
0 балів – питання не розкрито.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі заліку.

Кожен варіант підсумкового контролю складається з двох питань та одного практичного завдання. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів на підсумковому контролі (оцінюється від 0 до 40 балів):

40 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст поставлених завдань;

39-30 бали – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст поставлених завдань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

29-19 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

18-1 балів – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту поставлених завдань.

14. Перелік завдань для підготовки до заліку

1. Охарактеризувати предмет та завдання педагогічної психології.
2. Розкрити теоретичне та практичне значення педагогічної психології.
3. Розкрити суть поняття «педагогічна діяльність».
4. Проаналізувати виникнення та розвиток педагогічної психології.
5. Пояснити основні закономірності психічного розвитку.
6. Дати характеристику «сензитивного періоду».
7. Проаналізувати методи педагогічної психології.
8. Пояснити суть психологічних прийомів виховання особистості.
9. Охарактеризувати педагогічні здібності вчителя та шляхи їх формування.
10. Охарактеризувати педагогічний такт і авторитет вчителя.
11. Дати характеристику стилів педагогічної діяльності.
12. Пояснити особливості вербальних та невербальних засобів спілкування в діяльності вчителя.
13. Розкрити професійно важливі якості особистості вчителя.

14. Визначити шляхи підвищення педагогічних здібностей вихователя.
15. Розкрити поняття про учіння, структуру учбової діяльності школярів.
16. Охарактеризувати основні прийоми оцінювання учіння дитини.
17. Проаналізувати проблему мотивації навчальної діяльності в педагогічній психології.
18. Пояснити своєрідність діяльності вчителя і учнів при інтерактивній формі навчання.
19. Засоби стимулювання навчання та виховання дітей.
20. Розкрити взаємозв'язок навчання та розвитку.
21. Розкрити взаємозв'язки між навчальною та учбовою діяльністю.
22. Проаналізувати психологічні механізми виховання особистості учня.
23. Охарактеризувати критерії та показники вихованості.
24. Розкрити провідні фактори виховання.
25. Проаналізувати проблему індивідуального підходу у вихованні «важких» дітей.
26. Розробити пам'ятку для батьків дітей, що мають порушення у поведінці.
27. Розкрити педагогічні шляхи корекції поведінки «важких» підлітків.
28. Розробити рекомендації батькам «важких» підлітків.
29. Дати психологічну характеристика внутрішніх мотивів учбової діяльності.
30. Пояснити структуру учбової діяльності учнів.
31. Охарактеризувати мотиви учбової діяльності.
32. Розкрити рушійні сили психічного розвитку людини.
33. Пояснити зміст поняття «научіння», назвати його різновиди.
34. Проаналізувати формування учбової мотивації.
35. Розкрити причини неуспішності.
36. Дати психологічну характеристику мотивації учбової діяльності.
37. Назвати психологічні вимоги до методики організації уроку в початкових класах школи.
38. Розкрити психологічні проблеми розвиваючого навчання.
39. Провести психологічний аналіз причин неуспішності дітей молодшого шкільного віку.
40. Охарактеризувати психологічні теорії научіння.
41. Розкрити теорію поетапного формування розумових дій і можливості її застосування у навчанні.
42. Дати характеристику навчанню як формуванню узагальнених розумових дій.
43. Пояснити важливість контролю і оцінки в системі навчального процесу.
44. Пояснити роль навчання у психічному розвитку дитини.
45. Розкрити необхідні умови розвиваючого навчання.
46. Охарактеризувати переваги та недоліки інтерактивного навчання порівняно з традиційним навчанням.
47. Охарактеризувати основні соціальні інститути виховання.

48. Проаналізувати психологічні проблеми статевого виховання.
49. Розкрити значення самодисципліни у формуванні особистості.
50. Проаналізувати професіограму сучасного педагога.

15. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

4. При виконанні індивідуальної (самостійної) роботи здобувач зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувач несе відповідальність згідно «Кодексу академічної доброчесної НУЦЗ України».

16. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Власова О. І. Педагогічна психологія: навчальний посібник. – Київ: Либідь, 2005. – 400 с.
2. Євтух М. Б. Педагогічна психологія: підручник / М. Б. Євтух. – Київ: Кондор Видавництво, 2015. – 420 с.
3. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навчальний посібник. – Київ: Каравела, 2012. – 248 с.
4. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: практикум. – Київ: Каравела, 2009. – 128с.
5. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка (основні положення) : навч. посіб. / В. С. Лозниця. – Київ: «ЕксОб», 2005. – 304 с.
6. Мохнар Л. І. Психологія і педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Л. І. Мохнар, А. Г. Снісаренко, П. В. Теслюк, М. В. Фомич. – Черкаси: АПБ, 2013. – 160 с.
7. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України. 2022.
8. Сергеєнкова О. П. Педагогічна психологія: навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 168 с.
9. Туркот Т. І. Психологія і педагогіка вищої школи в запитаннях і відповідях: навч. пос. / Т. І. Туркот. – Київ: Кондор, 2011. – 516 с.

Допоміжна література

1. Бочелюк В. Й. Педагогічна психологія: навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 248 с.
2. Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С. М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ: ДонУЕП, 2015. – 435 с.
3. Кудіна В. В. Психологія вищої школи: курс лекцій / В. В. Кудіна, В. І. Юрченко. – Київ: КСУ, 2004. – 176 с.
4. Павелків Р. В. Педагогічна психологія: (теоретичні концепції та практикум): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. – Рівне, 2003. – 297 с.
5. Педагогічна психологія: навч. посіб./ О. П. Сергеєнкова та ін. Київ: ЦУЛ, 2012. – 168 с.
6. Педагогічна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / упоряд. Л. В. Долинська. Київ: Каравелла, 2014. – 368 с. 7.
7. Подоляк Л. Г. Основи педагогічної психології (психологія виховання): навч. посібник / Л. Г. Подоляк. – Київ: Главник, 2006. – 112с.
8. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): навч.-метод посібник / В. М. Поліщук. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. – 330с.
9. Степанов О. М. Педагогічна психологія / О. М. Степанов. – Київ: Академвидав, 2011. – 416 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Розробник:

доцент кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін

кандидат педагогічних наук, доцент

Аліна КРИШТАЛЬ